

פרשת וישלח
י"ח כסלו תשפ"א
מפטירין: חזון עובדיה (עובדיה א)

עלון מס' 276

בית מדרן

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	16:20	17:11	17:44
תל אביב	16:17	17:08	17:39
חיפה	16:16	17:07	17:39
באר שבע	16:20	17:11	17:43

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הרב המקדים: הרה"ג רבי יעקב זמיר שליט"א
חבר ביה"ד הגדול

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ק לישיראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פרץ שליט"א
עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הלכות חנוכה

הדלקה עושה מצוה. כבתה אין זקוק לה. נוסח ברכת ההדלקה. אין חותמים בשתים.
זמן הדלקת נרות חנוכה. מתי הולכים על פי הקבלה. סוף זמן התעניות.
זמן ההדלקה במוצאי שבת. זמן רבינו תם

הדלקה עושה מצוה

א. בגמרא (שבת כא ע"א-ע"ב) דנו אם כבתה זקוק לה או אין זקוק לה, וזה תלוי בשאלה אם הדלקה עושה מצוה או הנחה עושה מצוה. כולנו יודעים שגם חנוכה צריך לדלוק במשך חצי שעה, ולכן אדם שנתן בנר שגם כשיעור הראוי לדלוק חמש או עשר דקות בלבד, והדליק, ואחר ההדלקה הוסיף שמן שידלוק חצי שעה, זה לא טוב, כי מסקנת הגמרא (שבת כג.) שהדלקה עושה מצוה. וכן אם הדליק מול חלון פתוח או בחצר, ויודע שתוך כמה דקות הרוח תכבה את הנרות, זה לא טוב. ולכן צריך שיתן בנרות שמן כדי שידלוק חצי שעה, ויסגור את החלון, וידליק. אולם אם בדק שהכל בסדר, והדליק, ופתאום ילד קטן רץ והסוודר שלו נתפס בחנוכיה והיא נפלה והנרות כבו, או שלפתע החלה רוח פריצים והחלון נפתח והנרות כבו, כיון שבשעת ההדלקה היה ראוי לדלוק חצי שעה, יצא ידי חובתו, ולא איכפת לי שהיא כבתה, כלשון הגמרא: כבתה אין זקוק לה. אבל אילו "הנחה עושה מצוה", היה צריך שבמציאות הנר ידלוק במשך חצי שעה, וכבתה זקוק לה, היה צריך לחזור ולהדליק. וכאמור, מסקנת הגמרא שהדלקה עושה מצוה וכבתה אין זקוק לה, כך דעתם של חמשה מגדולי האמוראים, רב חסדא, רבי זירא, רב, רבי ירמיה ורבי יוחנן. בגמרא שם הובאו כמה ראיות, ובין היתר למדו מנוסח הברכה: אשר קידשנו במצוותיו וצונו "להדליק" נר חנוכה, משמע שהדלקה עושה מצוה.

"להדליק נר חנוכה"

ב. הזכרנו בנוסח הברכה להדליק "נר חנוכה", שלא כפי הנוסח שהובא בגמרא (שם) "להדליק נר של חנוכה", ובאמת כך הנוסח בשאלות דרב אחאי גאון (פרשת וישלח שאלתא כו), ובעל הלכות גדולות (סימן ט), וסר רב עמרם גאון (סדר חנוכה).

1 וכן לגבי נר שבת, וכן שיעקר מטרתו משום שלום בית ועונג שבת כשהנר מונח על שלחנו, אבל מברכים "להדליק" נר של שבת, כי הדלקה עושה מצוה, ולכן אם הדליק נר נשמה ביום ששי לפני הצהרים, כשמגיע זמן ההדלקה מכבה וחוזר ומדליק לכבוד שבת. כמוכן שמדבר לפני ההדלקה.

הרי"ף והרא"ש (שבת שם), והרמב"ם (פ"ג מהלכות חנוכה ה"ד), ועוד ראשונים. ולכאורה מדוע לא נהגנו בזה כהגאונים ושלוש עמודי ההוראה ושאר הראשונים? ראשית, הגמרא במסכת סוכה (מו.) מדברת על ברכת הסוכה והלולב, וגם על ברכת נר חנוכה, ושם תיבת "של" בסוגריים, ובספר דקדוקי סופרים הביא שהגירסא הנכונה מכתב יד: להדליק נר חנוכה. וגם המאירי (שבת כג ע"א, ופסחים ז ע"ב) ועוד ראשונים גרסו כן. אמנם האשכנזים נהגו לברך "להדליק נר של חנוכה", אבל מרן בשלחן ערוך (סימן תרעו סעיף א) כתב "להדליק נר חנוכה". ואם תקשו, מדוע מרן לא הלך אחר שלושת עמודי ההוראה, הלא כתב בהקדמתו שבכל דבר הוא פוסק כמותם?! צריך לומר, שמרן הבית יוסף ראה בשער הכוונות (דף קה ע"ד) שלדעת רבינו האר"י ז"ל הנוסח הוא להדליק נר חנוכה, כי הוא ראשי תיבות "נפשנו חיכתה לה", נוצר חסד לאלפים", ויש בזה ענין על פי הקבלה. מרן ראה שהוא לא דבר של איסור והיתר או חילול שבת, ולכן אין קפידא בזה, ואפשר ללכת אחר הראשונים שגרסו בלי תיבת "של", מאחר שכן הוא על פי הקבלה.

מתי פוסקים כפי הפשט

ג. בדרך כלל כשיש מחלוקת בין הפשט לקבלה, אנחנו פוסקים כפי הפשט, וכמו שכתבו הרדב"ז (ח"ד סי' פ), הרא"ם (בתשובה סימן א), החתם סופר (בתשובה האו"ח סימן נא), ועוד. אבל זה בדבר שיש בו חשש איסור או חשש ברכה לבטלה, כמו במחלוקת אם לברך ברכת מעין שבע בבית חתנים או בבית אבלים, שלפי הקבלה יש לברך ולפי הפשט אין לברך, וכיון שיש חשש ברכה לבטלה אנחנו פוסקים כפי הפשט, אבל לגבי נוסח ברכת נר חנוכה אין חשש ברכה לבטלה, ולכן נוהגים כשיטת הקבלה? תראו, שרבינו אברהם בן הרמב"ם (בתשובה סימן פג) כתב הנוסח "להדליק נר חנוכה", שלא כאביו הרמב"ם שכתב עם תיבת "של", איך אתה חולק על אביך?! כנראה סמך

2 כשאני נמצא בכותל המערבי בחנוכה, הרב האשכנזי מדליק למעלה ומברך בנוסח שלו, ואחר כך אני מדליק למטה בכותל עצמו, ומדגיש את הברכה "להדליק נר חנוכה", שכל האשכנזים ישמעו שאנחנו פוסקים כדעת מרן והולכים בזה על פי הקבלה...

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
אברהם בני בן דבורה
פרנסה והצלחה

קו הליכות 'בית מרן'
עם מיטב השלוחות
שאלות בהלכה, שיעורי תורה, שלוחות מרתקות
לנשים ושלוחות מיוחדות לילדים

התקשרו: 5293*

תוכן העניינים:

- עמ' 4-1 השיעור השבועי
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
- עמ' 5 פרשת וישלח
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
- עמ' 5 סגולות נפלאות לחנוכה
הרב אברהם דניאל שליט"א
- עמ' 6 הלכות חנוכה
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
- עמ' 7 לחיות עם האמונה
הרה"ג רבי יעקב לוגאסי שליט"א
- עמ' 7 חינוך ילדים
הרה"ג הרב אבנר קוואס שליט"א
- עמ' 8 בחסדך בטחתי
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א
- עמ' 8 ישועות התהילים
מדור חדש

אנשים הנמצאים בבידוד או מכל סיבה שהיא שלא יכולים להתפלל במניין
ניתן להצטרף ולשמע את שעות המניינים ב: 5293* שלוחה 16

על הגורסים בגמרא בלי תיבת "של", כי זה לא ענין הלכתי.³ בפרט בענייני תפלה שאם אין חשש ברכה לבטלה אנחנו הולכים אחר הקבלה, וגם החסידים נוהגים כמונו, אבל הליטאים לא מתחשבים בקבלה כלל ולעולם פוסקים כפי הפשט.

ויעל הכלכלה

ד. בעלון של חברת אהבת שלום כתבו מאמר, לגבי חתימת ברכת על המחיה, שצריכים לחתום "ועל המחיה ועל הכלכלה", כדעת הרשב"א (ברכות מד.), אף על פי ששלשת עמודי ההוראה - הרי"ף (לב: מדפי הרי"ף) הרמב"ם (פ"ג מהלכות ברכות ה"ג) והרא"ש (פ"ו דברכות סימן מב) - וכן בעל הלכות גדולות (הל' ברכות פ"ו) ורוב הראשונים כתבו לחתום "ועל המחיה", ולא אומרים "ועל הכלכלה", אפילו הכי כמו שבנוסח ברכת להדליק נר חנוכה אנחנו לא נוהגים כמותם, גם בחתימת על המחיה לא ננהג כמותם. ואחר כך הזכיר מה שכתוב בילקוט יוסף (סימן רח הערה כה) בשם ספר הרוקח (סימן שמא) שאומר רק "ועל המחיה", והוא אומר: אין דבר כזה בספר הרוקח! וכתב עלינו בלשון חריפה. אתה רוצה לכתוב? ווי כמו מרן זצ"ל שעודד את האברכים לכתוב, צריך לחפש את האמת! תורה אמת כתיב בה, כל אחד יכול לפתוח את ספר הרוקח ולראות שגרג רק "ועל המחיה", כי אין חותמים בשתיים (ברכות מט.). כלומר, אין זה סתם ענין של נוסח כברכת נר חנוכה שאנחנו הולכים על פי הקבלה, אלא יש כאן בעיה הלכתית, כי "מחיה" זה מזון, ו"כלכלה" זו פרנסה, וכיון שהם שני דברים שונים, הלכה היא שאין חותמים בשתיים, ובוהו ודאי שנפסוק כדעת עמודי ההוראה ורוב הראשונים שפסקו לא לחתום "ועל הכלכלה". לפני כמה שנים שלחתי לאהבת שלום מכתב, איך אתם כותבים ותוקפים בלשון חריפה - בהלכה צריך לומר אמת! איפה בן אדם לחבירו?! אם היה צודק הייתי חוזר בך, האמת תורה דרכה, אבל זה מפורש בראשונים. יותר מכך, מרן הבית יוסף (סימן רח) הביא מה שכתב הסמ"ג (ענין כז) שבה"ג תופס עיקר לחתום על הארץ ועל המחיה "ולא על המחיה ועל הכלכלה". כלומר שיש בזה קפי"א הלכתית, כי אין חותמים בשתיים. אחד מרובני בני ברק כתב שמאחר ומצאנו להרשב"א שכתב לחתום "ועל הכלכלה", לכן אותם הנוהגים כך ימשיכו במנהגם, והוא מעיד על הילקוט יוסף. אבל כאמור, ענין החתימה של ברכת על המחיה הוא ענין הלכתי ויש לנו דעת עמודי ההוראה, ויש כללי הפסיקה. אלא שלגבי נר חנוכה אין בעיה הלכתית לברך בלי תיבת "של" ולכן אנחנו נוהגים על פי הקבלה לברך "להדליק נר חנוכה".

עד שתכלה רגל מן השוק

ה. כאמור, מסקנת הגמרא (שבת כא:) שאם כתתה נר חנוכה אין זקוק לה. מקשה הגמרא מדברי הברייתא: ורמינהו, מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק, ועד כמה? אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן עד דכליא ריגלא דתרמודאי. ופירש רש"י: ריגלא דתרמודאי, שם אומה, מלקטי עצים דקים, ומתעכבים בשוק עד שהולכים בני השוק לבתיהם משחשכה - לא היתה תאורה ולא היו מכוניות - ומבעירי בתיהם אור, וכשצריכין לעצים יוצאים וקונים מהם. וכתב הרי"ף (ט רע"א מדפי הרי"ף) ששיעור זה של עד שתכלה רגל מן השוק, הוא כחצי שעה. וכן מבואר ברמב"ם (פ"ד מהלכות חנוכה ה"ה). ומשמע שהנרות צריכים לדלוק עד שתכלה רגל מן השוק, ואם כתתה זקוק לה? מתרצת הגמרא שני תירוצים: א. דאי לא אדליק מדליק. כלומר, מה שאמרו עד שתכלה רגל מן השוק, הוא לענין שאם לא הדליק בתחילת הזמן - כגון שהיה לו פקק בדרך - יכול להדליק במשך כל החצי שעה. ב. ואי נמי לשיעורה. כלומר, מה שאמרו עד שתכלה רגל מן השוק, הוא לענין שיעור השמן שיתן בנר שיוכל לדלוק במשך חצי שעה אחר צאת הכוכבים, אבל אם כתתה אין זקוק לה.

3 החיד"א (במחזיק ברכה ס' תרעו סק"א) ביאר עוד, שלגבי שבת, יש הרבה מצוות מלבד נרות שבת, יש תפלות שבת, קידוש, לחם משנה, סעודות, וכיון שנה שבת הוא לא העיקר, לכן מברכים "להדליק נר של שבת". לא כן בחנוכה, שיעיקר מצות היום זה הדלקת הנרות, לא הסופגניות... ולכן מברכים "להדליק נר חנוכה".

4 וכן לגבי ברכת הלבנה, האשכנזים מברכים כעבור שלשה ימים מתחילת החודש, אבל אנחנו מקפידים להתמתן שבעה ימים מעת לעת, שכן פסק מרן השי"ע (סימן תכו סעיף ד) על פי הקבלה, כי זה כמו "דבר שיש לו מתירין"... לא ענין של איסור והיתר.

5 כמו כן, בתשעה באב חותמים "מנחם ציון בבנין ירושלים", שהם דבר אחד, ולא "מנחם ציון ובונה ירושלים", שהרי אין חותמים בשתיים [א.ה.א. ראה ב"י י"ד סי' שעט, ויב"א ח"ו חיד"ו סי' לח].

6 פעם היה אצלי רב גדול מרוקאי שיהיה בריא. הבאתי לו עוגה, אבל כשיעור, כנראה היתה טעימה... ובירך "על המחיה", ואצלי בבית חתם "ועל הכלכלה". אמרתי לו: מה זה? "הגם לכבשו את המלכה עמי בבית" (אסתר ז', ח),?! בילקוט יוסף פסקנו לחתום "ועל המחיה"! אמר: כך נהגו במרוקו. אמרתי לו: כשכבודו יחזור למרוקו ויבקר את מלך מרוקו ינהג כך, אבל כאן בארץ לנהוג נגד שלושת עמודי ההוראה ומרן הבית יוסף? וכי לא ראתי בית יוסף? זה לא סתם ענין של נוסחאות, יש קפי"א בדבר. הוא שמע, אבל אני לא יודע אם שניה מנהגו. הם אומרים "כך נהגו במרוקו", בסדר, אבל בארץ ישראל המדינה דאז לא היה מרן הבית יוסף, ובכל עדות המזרח קיבלו הוראותיו. אם כל אחד ינהג כמנהג המדינה שא משם, הארץ תהיה עדרים ועדרים, והלא מרן הבית יוסף כתב בהקדמתו, שכל מטרת חיבורו לעשות לכולם תורה אחת ומשפט אחד. לכן כולם צריכים לחתום "על הארץ ועל המחיה".

7 יש שלוקחים נרות צבעוניים שדולקים 35 דקות, ביום רגיל זה בסדר, אבל בערב שבת שמדליקים מבעוד יום אי אפשר לסמוך על הנרות הללו, וצריכים נרות גדולים יותר שידלקו חצי שעה אחר צאת הכוכבים.

הדלקה מבעוד יום

ו. מלשון הברייתא "מצותה משתשקע החמה", משמע שאין להדליק מבעוד יום, כי "שרגא בטיהרא מאי מהני". אמנם כתב הרשב"א (שבת כא:) - וכן נראה דעת הרי"ף (שבת ט. מדפי הרי"ף) - שאפשר להדליק נרות חנוכה לכתחילה מפלג המנחה, כי מזמן פלג המנחה כבר נקרא ערב, שהרי כבר מותר להתפלל ערבית. והביאור בדעתם, שהרי ביום ששי - ערב שבת, אסור להדליק נרות חנוכה משתשקע החמה, זה חילול שבת, ועל כרחך מדליקים מבעוד יום. וכי עשו חכמים שני שיעורים, אחד לערב שבת ואחד ליום רגיל? על כרחך שלעולם זמן הדלקת הנרות מפלג המנחה. אבל אין דעה זו להלכה, דעת בעל הלכות גדולות (סימן ט הלכות חנוכה) שיש להדליק דוקא משחשכה, וכן דעת הרמב"ם (פ"ד מהלכות חנוכה ה"ה), ועוד ראשונים רבים. מרן השלחן ערוך (סימן תערב סעיף א) פסק להלכה: אין מדליקים נר חנוכה קודם שתשקע החמה, אלא עם סוף שקיעתה, לא מאחרים ולא מקדימים. ויש מי שאומר שאם הוא טרוד - צריך לטוס לחו"ל או כל מיני סיבות מיוחדות - יכול להקדים מפלג המנחה ולמעלה, ובלבד שיתן בה שמן עד שתכלה רגל מן השוק. עכ"ל.

ההדלקה בכותל

ז. בבתי כנסיות שמתפללים מבעוד יום, ולאחר מכן כל הציבור מתפזר, כבר לאחר פלג המנחה מדליקים נר חנוכה בברכה. לגבי ההדלקה בכותל המערבי, הגר"ש אלישיב היה נגד להדליק ברחבה של הכותל בברכה, כי אין שם תקרה ואין זה נחשב בית כנסת, ורק בפנים שיש תקרה, ניתן לברך. אולם מרן זצ"ל סבר שגם רחבת הכותל המערבי היא מקום קבוע לתפלה, שהרי כשאין גשם יש שם מניינים כל היום, ולכן יש לרחבה דין בית כנסת. יש כמה רבנים שהיו מקדימים להדליק מבעוד יום, וסמכו על הרשב"א והר"ן, אבל מאז שהתחלתי להדליק בכותל לפני כמה שנים אני מקפיד להדליק דוקא אחרי צאת הכוכבים, בינתיים מתפללים מנחה ויש שם תזמורת משמיעה שירים עד שאני מדליק בצאת הכוכבים, כי מרן פסק שרק הטרוד יכול להדליק מבעוד יום, אבל אני לא טרוד ולא אנוס.

הדלקה מצאת הכוכבים

ח. מלשון הברייתא "מצותה משתשקע החמה", משמע לכאורה שזמן ההדלקה מהשקיעה, וכך מפרש הרמב"ם (פ"ד מהל' חנוכה ה"ה), ובספר מעשה רב (אות רלה) כתב שכן דעת הגאון מוילנא, אבל אנחנו הספרדים מדליקים מצאת הכוכבים, כמו שכתב הגהות מרדכי (פ"ב דשבת סימן תנה) שיש להדליק מצאת הכוכבים. וכן דעת מרן שכתב עם סוף שקיעתה, דהיינו מצאת הכוכבים.

סוף זמן התעניות

ט. הוא הדין לגבי תענית, מרן כתב בשלחן ערוך (סימן תקסב סעיף א) תענית שלא שקעה עליו חמה, דהיינו שלא השלימו עד צאת הכוכבים, אינו תענית. כלומר, שהגמרא (תענית יב.) שאמרה "שלא שקעה עליו חמה", אין הכוונה לשקיעה, אלא לסוף השקיעה - לצאת הכוכבים. ובהגהות מיימוניות (ד"ק פ"א מהל' תעניות ה"ד) הביא שני טעמים, אחד מצד שאין אנו בקיאים בזמן בין השמשות, ועוד מצדד לומר, דבאפוקי יומא, מהדין יש להחמיר עד צאת הכוכבים, שלא יצא היום מחזקתו. ואם כן חבל להפסיד, שהרי כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה (תענית ל:).

אחד נגד כולם

י. יש חכם אחד בדורנו שפסק שבכל תעניות דרבנן אפשר לאכול אחר השקיעה, כי בין השמשות הוא ספק יום ספק לילה, וספק דרבנן לקולא, וטוען שכן שמע מחכם מאיר ועקנין. אבל קשה לי להאמין, שהרי כל הראשונים כתבו שצריך לצום עד צאת הכוכבים, וכן כתבו התוספות (עבודה זרה לז. ד"ה מתעניין) בשם רבינו תם, וכן הוא בספר הישר (ס"ט רכא), וכן כתבו בספר המנהיג (הל' חנוכה עמ' תקסט), המרדכי (תענית סימן תרכה), הראב"ה (הל' תעניות סימן תתנח) הרא"ש (תענית יב.), בנו הסור (סימן תקסב), הגהות מיימוניות (ד"ק פ"א מהל' תענית). מה שהוא רצה לומר ספק דרבנן לקולא, הרבה נבהלו מטענתו, אבל באמת יחול שיעור שיתן בנר שיוכל לדלוק במשך חצי שעה אחר צאת הכוכבים, במחלוקת בדין בין השמשות מעיקר הדין הלכה כרבי יוסי, אלא שבשבת מחמירים כרבי

8 פלג המנחה הוא שעה ורבע - בשעות זמניות - קודם צאת הכוכבים, ולפי האשכנזים שעה ורבע לפני השקיעה. תמיד אני אומר, הספרדים פוסקים כן והאשכנזים פוסקים כן, ויש כאלה מתרגזים... אבל מה לעשות שיש בזה מחלוקת...

9 צאת הכוכבים הוא "ג דקות וחצי אחרי השקיעה, אבל כדאי לעגל לרבע שעה, כי אולי השעון ממהר או מפגר, הבהמה והכלים כרגלי הבעלים (ביצה לז.).... וכן לגבי תענית, הלא אמרו בגמרא (תענית יב.) כל תענית שלא שקעה עליו חמה אינה תענית, חבל להפסיד בשביל דקות מנועטות.

ארכה עד זמן צאת הכוכבים לרבינו תם. רבינו תם לא 'קטיל קני באגמא', הוא מגדולי הראשונים נכדו של ר"י, וכדעתו סוברים עשרות ראשונים, איך אפשר לבוא ולזלזל ח"ו בזמנו של רבינו תם?

דעת חזון איש

יח. שאלו את החזון איש (באגרותיו ח"א סימן מא) האם צריך להחמיר כרבינו תם, ענה להם שיטת רבינו תם היא כמו הוראת סנהדרי גדולה. אבל איך יתכן שאמר כך, הלא החזון איש היה מדליק נר חנוכה במוצאי שבת עשרים דקות אחרי צאת הכוכבים? לכן רצו לומר שמה שאמר שהוראת רבינו תם כסנהדרי גולה, הוא לגבי קוצו של יו"ד, לא לגבי צאת שבת. הגרש"ז אורבך (בהליכות שלמה עמ' שיא) וגם הגר"ש אלישיב (הובא בפניני חנוכה עמ' קנה) פסקו להדליק נר חנוכה במוצאי שבת אחרי צאת הכוכבים של הגאונים, תוך חצי שעה לשקיעה.

דעת מרן זצ"ל

יט. אולם מרן זצ"ל (בחזון עובדיה חנוכה עמ' קפו) לא סבר כך, עם כל הכבוד להם, מרן היה גדול מכולם. מרן טען, אתה מחמיר בחומרא להדליק תוך חצי שעה, ונכנס לספק כרת או ספק סקילה של חילול שבת, הלא מרן השלחן ערוך (סימן תערב סעיף ב) פסק שמי שלא הדליק בתחילת הלילה יכול להדליק לכתחילה כל הלילה, לכן מרן זצ"ל פסק שבמוצאי שבת יש להמתין לזמן רבינו תם. גם הגאון רבי משה פיינשטיין (האו"ח ח"ד סימן סב) כתב, שמי שנוהג להוציא כל שבת כרבינו תם, ידליק נר חנוכה בצאת הכוכבים של רבינו תם. וכן פסק הגר"ז מבריסק (הובא בספר עובדות והנהגות לבית בריסק ח"ב עמוד ק) נכדו של הבית הלוי. ובספר נטעי גבריאל (סוף עמוד רעא) כתב שהאדמו"ר מצאנז' היה נוהג במוצאי שבת להדליק נרות חנוכה בזמן רבינו תם, לא כהחזון איש והרב אלישיב והרב אורבך, אלא כמרן זצ"ל. לכן הלהכה במוצאי שבת יש להמתין לזמן רבינו תם, ואז להדליק נרות חנוכה.

13 היה גאון עצום בתורה, למד חברותא עם רבי ציון לוי רבה של פנמה, למדו יחד תשובות ביביע אומר. כשמרן זצ"ל הגיע לחנוכה בית החולים לניאדו בנתניה, היו בדרך פקקים - כבר אז היו... ומרן איתר, וביקש רשות מהאדמו"ר לעמוד בצד התפלל מנחה, אמר לו האדמו"ר: מה הלחץ, כבודו כותב ביביע אומר חלק ב' סימן כא להוציא שבת כרבינו תם, לפי רבינו תם יש לך עוד זמן... קודם כל מרן שמה שאדמו"ר כזה צדיק וגאון בתורה לומד בספרו, לא כל אדמו"ר הוא גם גאון. אבל אמר לו: כבודו לא הבין אותי, התכוונתי רק להחמיר כרבינו תם, אבל לא להקל ולהתפלל מנחה אחר צאת הכוכבים, יש בזה חשש ברכות לבטלה.

שמעתי שבתסידות סאטמר מתפללים מנחה אחרי צאת הכוכבים שלנו. מי שבא לשם וראה שהם מחפשים מניין ואמרו לו: אצענטר - עשירי... לא יצטרף עממה לעשות חזרה ולהרבות בברכות לבטלה. כי המנהג הוא כדעת הגאונים, וכך כתב המנחת כהן (במאמר א פ"ו) שכך המנהג כבר מאות שנים. ולכן מי שהגיע בצאת הכוכבים ולא התפלל מנחה, לא יתפלל מנחה, אלא יתפלל ערבית שתיים. אפילו אם הוא חסיד סאטמר, שיחזור בתשובה... אני לא אומר להם מה לעשות, יש להם את האדמו"ר שלהם, אבל לנו הספרדים אני אומר שאסור להתפלל מנחה אחר צאת הכוכבים.

שיטת רבינו תם בארץ ישראל

כ. יש מי שטען שכל זמן רבינו תם לא שייך בארץ ישראל, כי המציאות היא שאחר צאת הכוכבים של הגאונים יש חושך וכבר יצאו הכוכבים, בפרט בחורף, מי שיסע לעמוקה - לא על חשבון הלימוד, בבין הזמנים... - שם חשוך ועמוק, לכן נקרא שמה עמוקה, יראה שאחר צאת הכוכבים כל השמים מלאים כוכבים. רבינו תם דיבר בצרפת, ששם יש הרבה זמן עד מהשקיעה עד שמחשיך לגמרי, לא בארץ ישראל. אבל הטענה הזו לא נכונה, אומר האבן עזרא (בראשית עה"פ ויהי ערב ויהי בוקר) - קדמון לפני כ-900 שנה - שההגדרה של לילה היא כשיש חושך בעננים, ואם עדיין יש שם אור זה יום, כי מסתכלים על הכוכבים ובדרך כלל הכוכבים למעלה, יש גם כוכבים למטה... אדם שעולה בהרים הגבוהים, או מי שנמצא במטוס - בשמים היא... - והוא מעל העננים, יראה שגם כאשר למטה התחיל החושך, שם עדיין אור. רבינו ישעיה מטראני הראשון (שבת לד:) כותב בערך במילים של האבן עזרא, וכן התוספות ר"ד (שבת לד: ד"ה איזהו) מסביר את שיטת רבינו תם לפי המציאות. וכך כתבו עוד ראשונים. כשהרמב"ם דיבר על כוכבים, אין הכוונה לכוכבים גדולים או קטנים אלא לבניונים, ואנחנו לא בקיאים אלו כוכבים נקראים בניונים, ועוד שהם צריכים להיות רצופים וסמוכים זה לזה. פעם רבי יחזקאל אברמסקי¹⁴ שלח מכתב לגר"ז מבריסק, איך אפשר לומר כשיטת רבינו תם, אני יוצא עשרים דקות אחר השקיעה וכבר רואה כוכבים, השיב לו הגר"ז, אל תסתכל בשמים, תסתכל בשלחן ערוך... המציאות נמדדת לפי השלחן ערוך, כשנבוא לשמים רבינו תם יסביר לנו... אבל לפי מה שביארנו לא צריכים לחכות שנגיע לשמים, לפי דברי האבן עזרא והתוס' ר"ד ור"י מטראני שהזכרנו הכל מובן.

כולם נקבצו באו לך

כא. הפרי חדש (בקונט' דבי שמישי (נדפס בסו"ס שמן למאור, בד"ג סע"א) - רבה של ירושלים, רבי שמואל לניאדו (בתשובה שבספר חנן אלקים דקנ"א ע"ב) - היה ראה הרבנים בחלאב שבטוריה, רבי יעקב פראג' (סימן מז) - היה לפני כ-250 שנה אב"ד באלכסנדריה, צדקה ומשפט (האו"ח סימן ה) לרבי צדקה חנוצין - היה לפני כ-150 שנה אב"ד בבגדאד, כולם כתבו להחמיר כרבינו תם. והרב אלפאנדרי (הובא בספר מסעות ירושלים עמוד ש אות יח) - היה גאון עולם בצפת כאן בארץ - גם בחוליו היה נוהג להחמיר במוצאי כפור כדעת רבינו תם. ואם כדברי אותו חכם שחומרת רבינו תם לא שייכת בארץ, מדוע כולם כתבו כרבינו תם?! על כרחך כהגדת האבן עזרא ור"י מטראני ותוס' ר"ד. לכן צריכים להשתדל להחמיר כרבינו תם, בכל שבת ושבת, וכן ביום הכיפורים, וגם במוצאי שבת חנוכה ימתין לזמן רבינו תם ואז ידליק נר חנוכה. מי שמסתכל בספרים אחרים יכול לחשוב שלא צריך להמתין, אבל שיסתכל בספרים של מרן, וכמו שכתבנו כבר בילקוט יוסף (מועדים עמ' רלו) שיצא לפני למעלה משלושים שנה, שבמוצאי שבת חנוכה יש להמתין לזמן רבינו תם.

14 היה גדול בתורה, ויש לו ספרים על הש"ס "חזון יחזקאל". פעם מרן אמר לי: אני לא אוהב לעיין בזה, הוא לא מביא אחרונים בכלל, לא רב פעלים, לא חקרי לב, לא נודע ביהודה, גם אני לא אביא אותו... וכי קיים בו "כאשר עשה כן יעשה לוי"? מרן התכוין לומר שהוא לא מרבה לעיין בספרו.

תיקון טעות

בגליון הקודם נפלה טעות דפוס בסעיף י"ט, "וצריך לומר שמרן זצ"ל שינה את מנהג הנשים לברך על סוכה ולולב, והנהיג שלא יברכו.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 *שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

ידידיה מרדכי בן מרים לבריאות והחלמה בקלות

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: *5290**

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של **פאן מורשת** 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm וב'קול חי' 92.8fm, 93.00fm

העלון להצלחתם של: רות חנה בת אורה - זרע קודש בר קיימא, שלמה בן נעמי - זיווג הגון, תינוק בן אריאל לאה - בריאות איתנה, אילה בת יהודית - כל הישועות, בת שבע בת רחל - זיווג הגון, בת אל בת לאה - בריאות ולב שמה, יעקב בן לאה - פרנסה טובה, יצחק עזרא בן ויקטוריה - בשרות טובות, לאה בת שולה סול - שלום בית, מיכאל בן אילת - כל הישועות.

"ויירא יעקב מאד ויצר לו" (לב ח).

פירש רש"י: "ויירא יעקב" - שמא יהרג, "ויצר לו" - שמא יהרוג הוא את אחרים. והקשה הרא"ם: מדוע חשש שמא יהרוג, הרי קי"ל (ברכות נח.) הבא להרגך השכם להרגו? ותיירץ, שעיקר החשש היה שמא יודע הדבר ליצחק אביו ויקללנו. ומרה"ל דיסקין פירש, שיעקב זכר מה שאמרה לו רבקה אמו (בראשית כז מה) "למה אשכל גם שניכם יום אחד", ופירש רש"י: רוח הקודש נזרקה בה ונתנבאה שביום אחד ימותו, כמבואר בגמרא (סוטה ג.). ולכן התיירא יעקב אביו ע"ה שמא יהרוג, כי אם יהרוג את עשו ימות אף הוא באותו היום.

ומסופר על מלך צרפת שהיה לו חוזה בכוכבים שהיה מומחה ובקי גדול בחכמת הכוכבים, והיה מגלה עתידות למלך, קולע אל המטרה ולא יחטיא. המלך חיבב אותו מאד, אך שאר השרים התקנאו בו, וניסו להבאיש את ריחו בעיני המלך, דיברו עליו סרה יום אחר יום, עד שהצליחו להסית את המלך כנגדו. כעס עליו המלך כעס גדול ושלח לקרוא לו, כשהגיע שאל אותו המלך: האם אתה יודע מה יום מותך? הבין החוזה בכוכבים שסכנה גדולה מרחפת על ראשו, התחיל לעשות את עצמו כאילו הוא מחשב חשבונות שונים בסדרי הכוכבים, ובליבו החל לטכס עצה מה להשיב למלך ואיך להציל את עורו. לפתע רעד כל גופו, עשה את עצמו נרעש ונפחד, ויחדר חרדה גדולה ויאמר למלך: רואה אני סכנה גדולה הצפויה לי בעתיד הקרוב, ולצדדי הרב גם המלך בסכנה גדולה, כי אחר מותי בתוך עשרים וארבע שעות ימות גם המלך. פחד המלך פחד גדול, ותייכף ומיד צוה להעמיד לו שני שומרי ראש שישמרו עליו. כך יעקב אביו ע"ה, כיון שאמרה לו אמו "למה אשכל גם שניכם יום אחד" - התיירא ופחד מאד שמא יהרוג, כי אם יהרוג את עשו ימות אף הוא.

ויש מפרשים (זכרון שמואל ועוד), כי הנה בגמרא (גיטין נו.) מסופר על נירון קיסר שבא להחריב את בית המקדש, ירה חיץ למזרח ונפל בירושלים, ירה למערב ונפל בירושלים, וכן לכל צד שירה היה החיץ נופל בירושלים, ומכך הבין שירושלים תיפול בידו. אמר לתינוק אחד פסוק לי פסוק, אמר לו (יחזקאל כה יד) "ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל", אמר: הקב"ה רוצה להחריב את ביתו ואחר כך יתנקם ב'י. הלך והתגייר, ויצא ממנו רבי מאיר. נמצא שרבי מאיר היה בן גרים מבני אדום. ובמסכת הוריות (ג.) מובא ש"אחרים אומרים" הוא רבי מאיר, ונקרא כך משום מעשה שהיה כמבואר בגמרא שם, וכן מפני

שלמד תורה מאלישע בן אבויה שיצא לתרבות רעה ונקרא "אחר". וזהו "ויצר לו" שמא יהרוג את אחרים - שמא יהרוג את עשו ולא יצא ממנו רבי מאיר שנקרא "אחרים".

"ויירא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו" (לב טו).

פירשו בוזהר הקדוש (ח"א קסה.): "ויירא כי לא יכול לו" - כשיצר הרע רואה שאינו יכול לבטל את האדם מן התורה, "ויגע בכף ירכו", אלו תמכין דאורייתא. כשם שהירכיים תומכים את הגוף ומוחזקים אותו, כך תומכי התורה עוזרים לת"ח לעסוק בתורה. כשרואה השטן שאינו יכול לבטל את לומדי התורה, הולך אל תומכי התורה ומקטר על בני הישיבות ואברכי הכוללים, ומסית אותם שלא לתמוך בהם. ושם לפעמים הוא מצליח, "ותקע כף ירך יעקב".

ומאבק זה לא הסתיים, הוא נמשך בכל הדורות - "עד עלות השחר", עד שהקב"ה יאיר ויזריח עלינו את אורו של משיח צדקנו ונזכה לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
אלפים נושעו!! ידוע מעלת פדיון הנפש
שבמחזה להסיר מבני אדם חולי, צרה ויגון, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין חשיבות פדיון נפש
**"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"**

רבי אגודת "בית מרח" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו 5290***

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הליכות "בית מרח"

סגולות לחג החנוכה

סגולות מיוחדות ונפלאות לחג החנוכה

- א. **לזיווג הגון** - ישמור כל לילה את הפתילות עד ליל חנוכה המזבח (היינו ליל שמיני) ובליל האחרון אחר שכבו הנרות יקח את כל הפתילות של כל שמונת הימים וישרפם עם שאר השמן הנשאר, ואז יעבור הרווק או הרווקה על הפתילות (כמובן שהשלהבת נמוכה). שבעה פעמים וזו סגולה נפלאה למציאת הזיווג באותה שנה בעז"ה, ויש בזה גם סגולה נפלאה לפרנסה טובה.
- ב. **לזרע קודש** - מרגלא בפומייהו דרבנן ברותינו הקדמונים, שבחנוכה יש מקום לפקידת עקר ועקרה כעניין ר"ה היינו שבחנוכה יתפלל האיש והאישה ליכות לבנים זכרים, כי ימים מסוגלים הם, ועיקר סגולת ימי חנוכה הוא דווקא היום האחרון "זאת חנוכה" ועיין בזה"ק פרשת במדבר שסגולת המנורה בבית המקדש הייתה דוגמת השופר בר"ה לבטל מיידת הדין ולעורר הרחמים ולכן טוב לאיש ולאשה להתפלל ליד נרות חנוכה ליכות לזרע קודש.
- ג. **לבנים צדיקים** - גמ' שבת (כ"ג.) אמר רב הונא הרגיל בנר היוין ליה בנים תלמידי חכמים, ופירש רש"י כתיב כי נר מצווה ותורה אור ע"י נר מצווה דשבת וחנוכה בא אור התורה, ולכן נכון להכין את הנרות קודם שיגיע זמן ההדלקה כדי שיוכל להדליק מיד בזמן ועיין בספר מועד לכל חי שכתב שם שטוב שהאישה תיתן את השמן ותכין את הפתילות והיא סגולה שיהיו בניה תלמידי חכמים, ויניח במקום הראוי לפי ההלכה, וידליק בשמן המהודר ביותר כפי יכולתו, ויתפלל בכל יום ובמיוחד ביום השמיני שהוא "זאת חנוכה" שיזכה לבנים ובנות צדיקים, "וה' הטוב לא ימנע טוב להולכים בתמים".
- ד. **לבריאות ורפואת העיניים** - טוב להביט ולהסתכל בכל לילה מלילות חנוכה אחר ההדלקה על השלהבות של נרות חנוכה, והובא מעשה בספר "אכור לאברהם" העלון להצלחתם של: שיבולת בת אילה - בריאות איתנה, יעקב דביר בן שרה - רפואה שלמה, בלה בת חנה - בשרות טובות, נחום בן חנה - הצלחה בכל, דניאל בן אסתר - הצלחה ובריאות, יאיר בן רחל מול - כל הישועות, יהודה אביחי בן יעל - הצלחה בישיבה, יהודה בן טרופה - רפואה שלמה, יעל בת רותי כרמלה - הצלחה בכל, ניסים בן עדנה - רפואה שלמה.

לא ידליק נר שעווה.

הלכות חנוכה

מנהגי החג: *נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה בחצי שעה הראשונה שהנרות דולקות, וכל האיסור זה דווקא לתפור ולסרוג ולכבס וכד' אבל לבשל או לטשון את הבית מותר. והגברים מותרים בכל מלאכה.

*מנהג ישראל לאכול מאכלי חלב בחנוכה, וזכר לנס שהיה עם יהודית בת כהן גדול, וכן נהגו לאכול סופגניות המטוגנות בשמן זכר לנס שנעשה בשמן.

דיני ההדלקה: *כמה נרות מדליק? מעיקר הדין מספיק להדליק נר אחד בכל לילה, אבל המהדרין נהגו להיות מוסיף והולך בכל יום ויום, ביום הראשון מדליק נר אחד וביום השני שני נרות וכן הלאה.

*מנהג הספרדים שאף המהדרין מדליקים רק חנוכה אחת עבור כל בני הבית, אבל אחריו האשכנזים נוהגים שכל אחד ואחד מבני הבית מדליק חנוכה לעצמו, ומ"מ אף למנהגם אין זה אלא הידור שמעיקר הדין סגי בנר אחד עבור כל בני הבית. ויש לציין שאף למנהגם אין הנשים מדליקות כלל [באופן שיש איש שמדליק בביתם].

*אף שהדלקת נר חנוכה היא מצוות עשה שהזמן גרמא, מ"מ גם הנשים חייבות בה הואיל וגם הם היו באותו הנס.

*איתא בגמ' שבת (כב). שמקום ההדלקה הוא בטפח הסמוך לפתח משמאל הנכנס, אבל בתים שפתחם בתוך בנין וע"י שהוא ידליק בחלון הבית או במרפסת יהיה יותר פרסום הנס עדיף להדליק שם.

סדר ההדלקה: *סדר ההדלקה משמאל לימין משום שהנר הנוסף הוא העיקרי כמו שכתבו מרן הב"י ורבינו האר"י.

*בית שיש לו שני פתחים, אף שמבואר בגמרא שצריך להדליק משני פתחים מפני החשד מ"מ פסק מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל שהואיל ובימינו הרבה נהגו להדליק בתוך הבית כבר אין מקום לחשד ולכן אין צריך להדליק משני פתחים, והמחמיר להדליק בכל פתח ופתח תבוא עליו ברכה.

*מנהג ישראל להדליק נרות גם בבית הכנסת כדי לפרסם יותר את הנס, ואף שלמנהג זה אין מקור בתלמוד נהגו לברך עליו.

*מתי מדליק בבית הכנסת? בין מנחה לערבית כדי שהציבור יראו את הנרות ולא יצאו מיד לאחר ההדלקה.

*על האדם להקפיד להדליק נרות בביתו רק לאחר תפילת ערבית, משום שתדיר ואינו תדיר תדיר קודם חוץ מערב שבת שמדליקים מלפני תפילת ערבית.

*מהו מקום ההדלקה בביהכ"נ? בצד דרום שהוא הימין של ההיכל [בדר"כ], והטעם לזה מפני שבבית המקדש המנוורה הייתה בדרום.

*העושים מסיבות חנוכה לקירוב לבבות כמו אגודת "בית מרן" שעושים רבות ונצורות למען קירוב הלבבות, ונוהגים להדליק נרות חנוכה בברכה במסיבה, פסק מר"ן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל שיש להם על מה לסמוך. (כמובן שהשנה עקב המגיפה יש לנהוג בזיהרות רבה לפי כל הכללים)

*מי שהדליק ביום הראשון בבית הכנסת, כשמדליק בביתו יברך כל הברכות שנית ואף ברכת שהחיינו, ואין לחוש בזה לספק ברכות להקל, וזאת מפני שבברכתו הוא פוטר גם את בני הבית ואדם הגר בביתו לברך בביתו רק ברכת ההדלקה נר חנוכה.

זמן ההדלקה: *זמן ההדלקה: בצאת הכוכבים שזה יוצא באיזור ירושלים והדרום, בשעה 16:55. באיזור המרכז והצפון בשעה 16:50.

*אדם שלא הספיק להדליק בחצי שעה הראשונה יכול להדליק בברכה עד עלות השחר, מ"מ כתב מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל שכדאי מאוד שיהיו לפחות שני אנשים נוכחים בהדלקה [ואין הבדל בין איש לאשה בזה] אך אין זה מעכב אפילו לעניין ברכה, ואין לחוש בזה לספק ברכות להקל מפני שכך המנהג.

*בבית הכנסת מדליקים לפני ערבית, ואפ"י אם מתפללים בפלג המנחה יכולים להדליק בברכה.

*בית הכנסת שלאחר תפילת ערבית מתקיים בו שעור קבוע וקיים חשש שאם ילכו להדליק הנרות מלפני השיעור לא כולם יחזרו לשיעור, עדיף שיקיימו את השיעור בזמנו ורק לאחר מכן ילכו להדליק את הנרות.

דיני הנרות: *כל השמנים והפתילות כשרים להדלקת נרות חנוכה, ומצווה מן המובחר להדליק בשמן זית ופתילות צמר גפן.

*אין יוצאים ידי חובה בנרות חשמל, והמברך על הדלקתם ברכתו לבטלה. *מעיקר הדין אף נרות שעווה כשרות להדלקת נרות חנוכה, ומ"מ אם יש לו שמן

*אין מניעה להחליף הפתילות בכל ערב וגם אין חובה בכך אם הם ממושיכים לדלוק יפה.

*מותר להדליק נרות חנוכה זה מזה אבל לא ידליק ע"י נר אמצעי.

*ההדלקה עושה מצווה, לפיכך אם נכבה הנר אין צריך להדליק שנית, והרוצה להדר ולהדליק שנית אסור לו לברך על הדלקה זו כלל ועיקר.

*נרות החנוכה צריך שיהיו דולקים לפחות חצי שעה לאחר צאת הכוכבים, ובערב שבת שמדליקים מוקדם צריך שיהיה שמן בכדי שידלק שעה בכדי שיצא חצי שעה לאחר צאת הכוכבים.

*חייב להדליק את הנרות במקום שמניחם, ולכן אם בעה"ב חולה אסור להביא את הנרות למיטתו אלא ימנה שליח להדליק במקומו.

סדר הברכות: *בלילה הראשון מברך ג' ברכות א'. להדליק נר חנוכה ב'. שעשה נסים ג'. שהחיינו, ובשאר הלילות מברך רק ב' ברכות להדליק ושעשה ניסים, ואם שכח ולא בירך שהחיינו בלילה הראשון מברך בלילה הבא.

*מי שבלילה הראשון לא היה בביתו ואשתו הדליקה במקומו ובלילה השני הגיע לביתו, יברך שהחיינו ואפ"י שאשתו ברכה בלילה הראשון.

דין אכסנאי: *מי שלא נמצא בביתו ואין מי שמדליק עליו בביתו, ישתתף עם המארח שלו בעלות ההדלקה, ויוצא בזה ידי חובה ואם המארח מוותר על כך זה גם מועיל.

*וכל הנ"ל דווקא כשישן שם אך המתארח שבת אצל חמיו וכד' וחוזר במוצ"ש לביתו חייב להדליק בביתו ולא נפטר בהדלקת חמיו, וכן הסועד סעודת שבת אצל חמיו וחוזר לישון בביתו חייב להדליק בביתו שלדעת מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל מקום הלינה הוא הקובע.

*בני ישיבות הרווקים וכן חיילים בצבא הסמוכים על שולחן אביהם אינם צריכים להדליק בישיבה או בבסיס אלא יוצאים ידי חובה ע"י אביהם שמדליק בבית, אבל אחריו האשכנזים שנהגו שכל אחד ואחד מדליק גם הבחורים והחיילים ידליקו במקום מגוריהם, ואם החייל נמצא על פני השדה ולא במקום המוגדר בית מדליק ללא ברכה.

דין חנוכה בשבת: *בערב שבת נכון להדליק נר חנוכה תחילה ואחר כך נר של שבת. ובערב שבת מדליקים מוקדם רבע שעה לפני השקיע שזה שעה 16:25 וצריך שיהיה שמן בכדי שידלק שעה לכל הפחות בכדי שיהיה דלוק חצי שעה לאחר צאת הכוכבים.

*בערב שבת טוב להתפלל מנחה קודם ההדלקה אך אין זה מעכב ולכן אין להפסיד תפילה בציבור עבור חסידות זו.

*במוצ"ש, בבית הכנסת ידליקו נרות חנוכה ולאחר מכן יבדילו בכדי שהציבור ישחה קצת בבית הכנסת לאחר ההדלקה, אבל בבית קודם יעשו הבדלה ולאחר מכן נרות חנוכה שתדיר ואינו תדיר קודם.

*ידוע פסק מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל שחשוב מאוד להוציא את השבת כדעת ר"ת, ולדעת מרן זצוק"ל אף בשבת חנוכה ראוי להחמיר בזה, ולא כאותם המתחסדים להדליק מיד חצי שעה לאחר השקיעה שמקילים בחילול שבת שהוא מהתורה בכדי להחמיר בהדלקת נרות שהיא מדרבנן.

סדר התפילות בחנוכה: *בתפילת העמידה מזכירים על הנסים בברכת מודים, ואם שכח, אם נזכר לאחר שהזכיר שם ה' אינו חוזר.

*וכן בברכת המזון של חנוכה צריך לומר על הנסים בברכת ההודאה, ואם שכח, כל זמן שלא הזכיר שם ה' חוזר ואם הזכיר אינו חוזר, ומ"מ אם שכח טוב שיאמר "בהרחמן" הרחמן הוא יעשה עמנו ניסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם ובזמן הזה - בימי מתתיה בן יוחנן כהן גדול וכו'.

*בברכת מעין שלוש אין מזכירים חנוכה כלל.

*בכל שמונה ימי החנוכה בתפילת שחרית גומרים את ההלל בין ביחיד ובין בציבור, ואף למנהג הספרדים מברכים על הלל זה. *לפני ההלל מברכים לגמור את הלל ולאחריו ברכת יהללך.

*נשים אינם חייבות באמירת הלל זה, והרוצה להחמיר תאמר הלל ללא ברכה, והמברכת על ההלל ברכתה לבטלה.

*כל היום כשר לאמירת הלל מעלות השחר ועד השקיעה ומ"מ לא יקדים את ההלל לתפילת שחרית שתדיר ואינו תדיר קודם. **חג חנוכה שמח**

הכונו למענה הלכתי מורחב בהלכות חנוכה ומעמד טקס הדלקת נרות חנוכה פרטים בהמשך!

העלון להצלחתם של: שרה בת לאה - בריאות, מינה בת מרים - כל הישועות, ואל אליהו בן יהודית - הצלחה בלימוד תורה, מאיה בת טובה - נחת מהילדים, מאיר שלום בן יפה ברכה - כל הישועות, משה בן שרה - כל הישועות, שושנה בת רחל - רפואה שלמה, שלום בן אסתר - בריאות איתנה, רינה בת תמר - זיווג הגון, אביה בת אורלי חיה - בן זכר.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשיית "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגלי" ועוד...

להשקות את השורש העליון

תפילת האדם לעולם אינה שבה ריקם, למרות שלכאורה הוא לא נענה. כשהאדם מתפלל, הוא מושך שפע רוחני שמתפרס כפי מה שהקב"ה רואה לנכון.

הגמרא מספרת שרבי יהושע בן-לוי הלך בשוק עם מלאך המוות, ראה שהמלאך צוחק ותמה על כך. ענה לו מלאך המוות: "האם שמעת בחנות שביקרנו בה את שיחת הקונה והמוכר?". "לא", ענה רבי יהושע. אמר לו מלאך המוות בצחוק: "מישהו בא לחנות נעליים וביקש מהמוכר, שייתן לו נעליים שיספיקו לו לשבע שנים...". שאלו רבי יהושע בן-לוי: "ומדוע זה מצחיק?". ענה מלאך המוות: "אין לו שבעה ימים לחיות, והוא מבקש נעליים לשבע שנים...".

למה הדבר דומה? בן הולך לאביו שהינו יועץ השקעות ומבקש להשקיע את כספו ברכישת מכוננית. מייעץ לו אביו: "עדיף שתשקיע בדירות!". האם הבן לא ישמע לאביו היועץ?!

כך תפילתנו היא שפע שהקב"ה כבר מנווטו לצד הטוב ביותר. אומר ה'חזון איש', שלפעמים אתה מתפלל על דבר גשמי, והיא הולכת על דבר רוחני, כי זה הרבה יותר נחוץ לנשמתך. אתה מתפלל על בני חיי ומזוני, אבל הקב"ה אומר, בזכות שהתפללת והתקרבת אלי, אעניק את השפע הזה לנשמתך, כדי שתוכל ללמוד יותר תורה, להתפלל ביישוב הדעת, ולהתקרב אלי.

ולפעמים מתפלל האדם על רוחניות - תורה, יראה, תיקון המידות וכיוצא - ולא נענה. אומר ה'חזון איש', יתכן שמסיבות כלשהן המתפלל לא נענה, אולם התפילה תגיע לבנו ואפילו לנכדו. לפעמים אנחנו רואים שהורים מתפללים

על בניהם, ללא הועיל. הבנים בוחרים בדרך חומרית וכו', אבל אחר כך הנכדים יוצאים צדיקים! מסביר ה'חזון איש', שזה לא הגיע כמונן מתפילת הוריהם, אלא מהתפילה של הסבא והסבתא!

בעצם העובדה שהאדם מתפלל, הוא מרוויח מאוד. הוא נדבק במקור הרחמים ושואב כוח לנשמתו. נשמת האדם מחוברת אל שורשה למעלה - "יעקב חבל נחלתו". את השורשים תמיד צריך להשקות כדי שהנשמה שבגוף האדם תהיה רעננה, ותחיה מכוח שורשה שלמעלה. התפילה משקה את השורש העליון. כשאדם מתפלל הוא מתחבר למקום עליון מאוד, ומשם מוריד שפע מים חיים, שמחיים את שורש נשמתו למעלה, וכך נמשכת חיות לנשמתו למטה.

כך שהתפילה אפילו לצרכי חומריות, בין שנענית או לא, תמיד מביאה שפע וחיות לנשמה שבקרבה, ששורשה למעלה, ובסופו של דבר: התפללת וקיבלת! כשהאדם מדבר עם הקב"ה כאשר ידבר איש אל רעהו, עליו לדעת שהוא נדבק למקור הרחמים, וככל שהוא מעמיק בתפילתו, כך הוא נדבק יותר במקור הרחמים. מקום הדינים הוא למטה, היכן שמתלבש אורו יתברך בלבושים רבים, אבל ככל שהאדם מתפשט מהלבושים ונדבק בעצמותו יתברך, הוא מתחבר למקור החסד והרחמים, ששם אין דין, ומשם האדם שופע על עצמו שפע של רחמים גדולים לנשמתו. התפילה יקרה מאוד, מעוז גדול לנשמת האדם, נותנת לו חיות, כוח וגבורה. וכשהאדם מתפלל לה' בכל מאודו, כל הפחד מסתלק ממנו, וביטחון ממלא את נפשו.

לרכישת דיסקים 5 דקות חי באמונה של כבוד הרב לוגאסי שליט"א
(כ 100 שיעורים בדיסק) חייג 5290

חינוך הילדים

הרה"ג רבי אבנר קוואס שליט"א
מרצה בשלום בית וחינוך ילדים

הורדת פקודה:

לסיכום המאמרים הקודמים: כדי להעביר פקודה ברורה לילד שתגרום להפעלתו המיידית יש לשמור על הכללים הבאים:

- א. לדבר בגובה העיניים.
 - ב. טון דיבור חד משמעי.
 - ג. לא לאיים.
- לאחר שלמדנו את כל התורה הזאת נחזור לילד שהתחצף לאמא ואמר לה את המילה 'טיפשה'!

אמא יקרה, אסור לשתוק על חוצפה כזו, חייבים להגיב. שתיקה או חוסר תגובה יתפרשו כהסכמה למעשה. האמא צריכה לעזוב את כל העיסוקים שלה ולגשת אל הילד, ולהביט לו בעיניים כדי לראות שהוא מרוכז איתה, להרים מעט את הקול ולומר באופן נחרץ את המשפט הבא: לאמא לא מתחצפים!

ואם הילד בגיל קטן שלא מבין את המילה 'מתחצפים', אפשר לומר לו: לאמא מדברים יפה!

משפטים ברורים כאלה מכילים בתוכם מסרים סמויים ובריאים שמועברים אל

הילד. נפרט אותם אחד לאחד:

1. אני האמא (צריך להגדיר מי האמא ומי הילד).
2. אתה הילד (אתה מקבל ממני הוראות).
3. שמרתי על כבודך (לא אמרתי מילות גנאי).
4. שמרתי על כבודי כאמא (לא ירדתי לרמה שלך).
5. הבאתי אותך לזירה שלי (שם אני מנצחת).
6. קיבלת פקודה.
7. אתה מופעל ומבצע.

הורים יקרים, נוכחנו לדעת כמה אינפורמציה חיובית עוברת במשפט אחד שנאמר נכון. פקודות מעין אלו יש בכוחן להפעיל את הילד ולהביאו למחוזות שאנו רוצים, או לבלום אותו מהתנהגות שלילית.

אסור לנו ההורים לחשוב שבאמירה אחת כזו הילד ישתנה לגמרי ויתחיל לדבר בעדינות ויאמר - אמי, האינך מעוניינת להלוך עמדי... ילד לא משתנה באמירה אחת או במשפט אחד. אבל אחרי מספר פעמים של פקודות כאלו תתחילו לראות שינוי בהתנהגות.

הזפייע ויצא לאור!

אוצר שיעורים מיוחדים
מבארו הבלתי נדלה
של מורנו ורבינו הגאון
רבי יצחק לוי שליט"א

רבה הראשי של העיר נשר יע"א
וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הספר המיוחד
אשר רבים ציפו לאורו
"באר יצחק"

הפצה ראשית: 054-844-6326

העלון להצלחתם של: שלמה יצחק בן עליזה - פרנסה ברוחה, חנה בת רחל - זיווג הגון, מלכה בת חנה - זרע קודש בר קיימא, צדוק בן חנה - הצלחה, רעות בת ארנונה - לידה קלה, שמעון יעקב בן רחל - זרע קודש בר קיימא, אברהם בן טליה - זיווג הגון, רננה בת טובה - זיווג הגון, מיטל בת סימה - רפואה שלמה, שי בן מיטל - בריאות זיווג, דבורה בת תמר - כל הישועות.

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת 5293* שלוחה 8 < 13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

אבל את התורה המתוקה אנחנו לא מצליחים להרגיש באותו הרגע שבה לנו להרגיש מאושרים ואז פשוט יותר לקבל את "הטובות" של היצר הרע. אין זה משנה במה אנו רואים את האושר שלנו, גם אם בחומרות הגדולה ביותר כי מכל מקום ניתן להכיר את הבורא יתברך מתוך שמחה ואהבה ועוד יותר מזה להרגיש אושר אמיתי מהו. אושר של עבודת הבורא. אושר של קרבה לבורא עולם. אושר של הרגשה טובה שאבא שם למעלה מלפני אותי.
אושר של חזרה למקורות, של הנשמה שרוצה להיות שוב ולו לרגע קטן תחת כסא הכבוד..

כיצד נצליח? בכלי היחיד שאין ליצר הרע את השליטה בו.

התפילה מהלב.. כן, תפילה בלי סידור. תפילה תוך כדי כלים וכביסות, תפילה בדרך לגן, תפילה לתוך הסירים, בטיפול בילדים, בגיהוק, בעבודה, באוטו, בגשם, בקור, בחום, בכל מקום אפשרי!

אבא, בורא עולם.. תודה על כל הטוב שנתת לי. תודה! כמה שאומר תודה זה לא יספיק. תעזור לי להיות בשמחה תמידית, שכל היום שלי יהיה בקדושה ושאוהב לשמוח מזה. שלא אפול ברשתו של היצר ואתפתה לאושר שהוא מציע.

ה' תעזור לי בבקשה להבין בכל בחירה שלי בחיים שהאושר האמיתי הוא אצלך ולציידך ושרק אם אשכיל לבחור כך באמת אהיה מאושרת.

אבא, תעזור לי לזכור בזמן שתאוות העולם הזה לא באמת שייכות לי ולא באמת יועילו לי. תעזור לי להתגעגע אליך כל יום מחדש ולרצות אותך כל יום כל היום. שהראש שלי יהיה עסוק באיך לשמח אותך ואיך להיות קרובה יותר אליך. תן לי את ההרגשה הטובה הזו כשאני מביטה למעלה ומרגישה את החיבור הזה.
(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

העושר שבאושר!

אושר.. איזו מילה יפה. משרה ינוחות כזו. עושה טוב בלב. איזה כיף. מי מאתנו יכול להגדיר מהו אושר? בעצם, מה זה בכלל? יצא לנו לחשוב על זה אי פעם?

בכל מאורע משמח אנו מאחלים לזולת אושר. שתהיה מאושר. שתדע רק אושר! לפי ההגדרה המילונית הפשוטה אושר זהו רגש המבטא מצב נפשי של האדם שמקורו בסיפוק והנאה.
נחמד. אבל לא באמת מסביר מה זה...

עבורי אושר זה לראות את הילדים שלי צוחקים. עבור שכנתי אושר זה להיות בריאה כי היא ממש לא. עבור חברתי לשיעור אושר זה להיות בשלום עם בעלה. עבור האיש שצועד במדרכה אושר זה מכונית שתיתק ותחזיר אותו לכל מקום ועבור האיש שיושב בכיסא גלגלים אושר זה פשוט ללכת.

אחד יהיה מאושר שיהיה לו כסף לקנות מה שרק ירצה ואחד יהיה מאושר אם רק יהיה לו לחם לילדיו. לאחד חשוב לישון 8 שעות ביממה כדי להרגיש מאושר ואחד עובד קשה כדי לממן טיול מסביב לעולם..

אז אם כולנו עסוקים בדברים שיעשו אותנו מאושרים אולי יש נוסחה שמגדירה מהו אושר?

אז זהו, שלא בדיוק. הבורא יתברך ברחמי הרבים נתן לנו כל כך הרבה בכדי שנרגיש אושר מהו והיצר הרע בשיטתו הופך את תענוגות העולם הזה לדבר הטוב ביותר. הוא "נותן" את ההנאה בצורה המוחשית ביותר ולנו לא נותר אלא לקחת "ולהתענג". ומי שנתן את יצר הרע נתן גם תורה כתבלין.

קראתי את התהילים של אותו יום ונזשעת!

סגולה גדולה לקרוא את פרקי התהילים של אותו היום ורואים ישועות גדולות

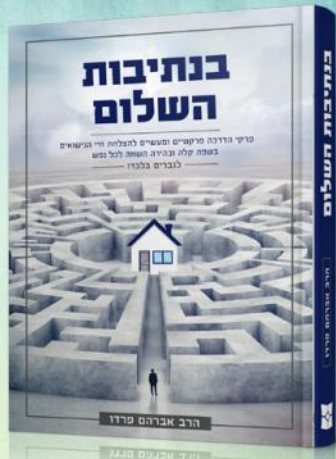

חייגו 5293* שלוחה 6*

משקיעים בקניה או בבניה?

אחרי שמשקיעים מיליון וחצי בקניה כדאי להוסיף גם לבניה!

הבית האמיתי הוא השלום והאחוה הנבנים בין איש לאשתו והופכים את הנישואין לבניין עדי עד!

בנתיבות השלום פרקי הדרכה פרקטים ומעשיים להצלחת חיי הנישואין מעניקים לאיש תשובות רבות לשאלות שעולות וצצות בחיי הנישואים פרי ניסיון של שנים רבות שצבר הרב המחבר זכה להשכין שלום בבתי רבים. משולב בדוגמאות וסיפורים מהחיים בשפה קלה ובהירה השווה לכל נפש.

בהסכמתו החמה של הרב שמחה כהן שליט"א מחבר הספר הבית היהודי. והסכמות נלהבות של גדולי הרבנים.

המעוניינים לקבל יעוץ חזני מקצועי מהרב המחבר ניתן לפנות בנייד: 052-7657834 יעוץ ראשוני ניתן ללא תשלום.

הוצאה והפצה: "יפה נוח" ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות
ירושלים: מלכי ישראל 17 | מפרסבורג סמך שיערי 17 | מנחת בראי 1 | מבית שאן 28 | בית גן הסוכה 50 | בית גן המוסד 32 | מודיעין
עלית-קריית ספר: סמך סמך 28 | יוסי חמד 1 | בוכמלר רב ימיה בשיא 14 | בית שמש: המפריח-כניס 29 | ירון אש 17 | ירושלים
רמה א-תל שרע 21 | מלך שוק החרוז | בני ברק: רבי עקיבא 130 | ארבעת ימים 18 | מלך מוסר רימנים | ברטורא 3 | רבי עקיבא 43 | עפרא
45 | אשדוד: עקב בספרים - יוסי בן חלפתה 10 | רובע ד | מותחן חוק: קולית יעקב 4 | בני ברק | ההסתדרות 2 | בית חשדיל | אגודת רבי
יהודה בשיא 50 | קריית גת: האדמיר סמך 1 | מנחם מנדל סלום (בני קרעטשניק) | רימנים כניס 29 | נבנא (בנין) | ירושלים: מנחת
בארי 18 | אפקים: עמרי חיים בית הכנסת אורח סמך.

מסלולים עד הבית: 1-599-581-581 | אתר: YEFE.CO.IL

העלון להצלחתם שלי: מרים בת עירית-לידה קלה, יגאל בן יפה- כל הישועות, דורון בן שרה- בריאות ונחת מהילדים, דינה חיה בת חביבה- ברכה והצלחה, זוהר ותהילה בנות ברכה- כל הישועות, ירון שלום בן סיגלית- בריאות איתנה, ישי בן מול- חזרה בתשובה, מול בת זוהרה- שמחה אמיתית ונחת, סיגלית בת דינה חיה- רפואת הנפש והגוף, עדי בת יעל- הריון תקין.